

Oefening 1 (5 punten). Zij \mathcal{C} een lokaal eindige categorie. Zij f en g morfismen van A naar B , met $A, B \in \text{ob}(\mathcal{C})$. Beschouw de contravariante functor $F_{f,g}$ van \mathcal{C} naar \mathbf{Set} gedefinieerd door

$$F_{f,g}(\mathcal{C}) = \{h : \mathcal{C} \rightarrow A \mid hf = hg\}$$

met $C \in \text{ob}(\mathcal{C})$ willekeurig.

Veronderstel dat $F_{f,g}$ gerepresenteerd wordt door E . Zij $e \in F_{f,g}(E)$ het unieke element corresponderend met het natuurlijke isomorfisme tussen $F_{f,g}$ en $\text{hom}_{\mathcal{C}}(-, E)$, zoals beschreven in (de duale versie van) het Yoneda Lemma. We noemen het paar (E, e) een *equalizer* (van het paar f, g).

Beschouw $A, B \in \text{ob}(\mathcal{C})$. We noemen een morfisme $e : A \rightarrow B$ een *monomorfisme* indien $fe = ge$ impliceert dat $f = g$, voor elk object C en elke twee morfismen $f, g : C \rightarrow A$.

- (i) Ga na dat $F_{f,g}$ inderdaad een (contravariante) functor is. (1 punt)
- (ii) Toon aan dat een object E en een element $e \in F_{f,g}(E)$ een equalizer vormen als en slechts als voor elk object C elke $h \in F_{f,g}(C)$ uniek factoriseert als ke , met $k : C \rightarrow E$. (1 punt)
- (iii) Beschouw een afbeelding $e : E \rightarrow A$ in $\mathcal{C} = \mathbf{Set}$. Toon aan dat e een monomorfisme is als en slechts als het injectief is als en slechts als (E, e) de equalizer van een paar van morfismen is. (1,5 punten)
- (iv) Beschouw $\mathcal{C} = \mathbf{Mon}$, de categorie van monoïden, en beschouw een object E en een morfisme $e : E \rightarrow A$. Is e een monomorfisme als en slechts als (E, e) de equalizer van een paar van morfismen is? Indien niet, construeer een tegenvoorbeeld. (1,5 punten)

Oefening 2 (8 punten). Zij G een lineaire algebraïsche groep over k . Stel

$$Z(G)(R) = \{g \in G(R) \mid G(\alpha)(g)^{-1}hG(\alpha)(g) = h,$$

voor alle k -algebras S , alle morfismen $\alpha : R \rightarrow S$, en alle $h \in G(S)\}$.

- (i) Bereken $\ker(\text{Ad})$ voor $G = \text{GL}_n$. (1 punt)
- (ii) Veronderstel $\text{char}(k) = p$. Zij H de lineaire algebraïsche groep over k zó dat $H(R)$ bestaat uit de matrices

$$\left\{ \begin{pmatrix} u & & \\ & u^p & a \\ & & 1 \end{pmatrix} \mid u \in R^\times, a \in R \right\}.$$

Bepaal $\ker(\text{Ad})$ en $Z(H)$. (1,5 punten)

- (iii) Concludeer dat H een gladde groep met niet-glad centrum is en dat $Z(H) \subsetneq \ker(\text{Ad}) \subsetneq H$ geldt. (1 punt)

- (iv) Toon aan dat het centrum van een bijna enkelvoudige lineaire algebraïsche groep over een algebraïsch gesloten veld gelijk is aan $\ker(\text{Ad})$. (*Hint*: Maak een onderscheid tussen het geval $\ker(\text{Ad}) = G$ en het geval $\ker(\text{Ad}) \neq G$.) (2 punten)
- (v) Beschouw een semisimpele lineaire algebraïsche groep over een algebraïsch gesloten veld zodat $\ker(\text{Ad})$ glad en samenhangend is. Toon aan dat het centrum van G gelijk is aan $\ker(\text{Ad})$. (1 punt)
- (vi) Geef een voorbeeld van een gladde reductieve groep met niet-glad centrum. (Het is *niet* nodig om reductiviteit aan te tonen.) (1,5 punten)

Oefening 3 (7 punten). Deze oefening betreft twee uitspraken over G_a . (*Hint*: sommige antwoorden kunnen afhangen van de karakteristiek.)

- (i) Bepaal alle endomorfismen van G_a . (3,5 punten)
- (ii) Toon aan dat elke unipotente lineaire algebraïsche groep U over een algebraïsch gesloten veld van karakteristiek nul met $\dim(Z(U)) > 0$ een normaaldeeler isomorf met G_a heeft. (3,5 punten)